

رویکرد سیاست کیفری ایران در قبال جرایم خرد در مقایسه با حقوق انگلستان

رقیه جمشیدی

دانش آموخته کارشناسی ارشد حقوق جزا و جرم شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ارومیه

چکیده

رشد قابل توجه زمینه‌های ارتکاب در هر جامعه برای افراد مستعد ارتکاب و یا زیاده طلب و با روحیه فرصت‌طلبی، در افزایش نرخ جرم موثر می‌باشد. از جمله علل وقوع جرائم خرد می‌توان به اموری همچون عدم رعایت موارد ایمنی در نگهداری اموال و مراقبت از افراد و اماکن، نبود محسوس نگهبان و مراقب نزدیک و محلی، زیاده طلبی افراد و کاهش سطح اخلاقیات و فرهنگ اجتماعی اشاره کرد. نگرش به عملکرد و موفقیت‌های نسبی و یا کامل کشورهای جهانی حاکی از آن دارد که ارتقای ضریب امنیتی جامعه در قالب شرکت‌های امنیتی خصوصی، کارآگاهی خصوصی، پلیس محله، برای کمک و مساعدت به سازمان‌های پلیسی در کنترل محلات و اماکن نقش زیادی دارد.

واژگان کلیدی: سیاست کیفری ایران، جرایم خرد، حقوق انگلستان

مقدمه

جرایم خرد به جرایمی اطلاق می‌شود که دارای مجازات حبس کمتر از یک سال و یا جزای نقدی اندک هستند و معادل Petty offences در حقوق انگلستان می‌باشند. یکی از معضلاتی که در جوامع شهری و متمدن کنونی وجود دارد، ارتکاب جرایمی است که کم اهمیت بوده و به لحاظ آثار زیانبار آنها کمتر مورد توجه قرار می‌گیرند. مطابق تحقیقات به عمل آمده، ارتکاب جرایم خرد تأثیر مستقیم بر ارتکاب جرایم سنگین دارد، از سوی دیگر پیشگیری از ارتکاب جرایم خرد در پیشگیری از جرایم سنگین مؤثر است؛ به عبارت دیگر، عدم واکنش در مقابل ارتکاب جرایم خرد که در ظاهر و در نظر شهروندان بی اهمیت جلوه می‌نماید و حتی در بعضی موارد به لحاظ حقوقی نیز ممکن است جرم انگاری نشده باشد، تأثیر مستقیم در ارتکاب جرایم سنگین و جنایات را دارد. افرادی که مرتکب جرایم خرد می‌شوند اغلب مستعد ارتکاب جرایم سنگین هستند.

شیوع جرایم خرد از منظر جرم‌شناختی در یک جامعه از نشانه‌های انحطاط اخلاقی و ریختن قبح ارتکاب جرم به شمار می‌رود. از سوی دیگر برخی آمارها و تحلیل‌های کارشناسی حکایت از رشد فزاینده جرایم خرد در کشورمان دارد که با اظهار نگرانی برخی و سکوت یا بی تفاوتی برخی دیگر از دست‌اندرکاران مواجه می‌شود. هرچند که در نگاه نخست چنین به نظر می‌رسد که چون جرایم خرد برای جامعه کم‌خطرتر از جرایم شدید هستند و ما باید بیشتر نگران افزایش جرایم شدید باشیم نه جرایم خرد؛ اما به نظر می‌رسد که این برداشت سطحی است و قضاوت صحیح در این خصوص نیاز به تأمل بیشتری دارد. اهمیت و ضرورت انجام این تحقیق از این منظر است که قانونگذار ما تعریفی از جرایم خرد ارائه نکرده است ضمن اینکه گرایش به تقسیم جرایم به خرد و کلان در تحولات تقنینی کشور ما به چشم نمی‌خورد و این اصطلاح صرفاً از طریق ترجمه و ادبیات جرم‌شناختی جهان وارد حوزه نظری جرم‌شناسی کشور ما شده است. پس در مورد کشور ما، این تقسیم‌بندی بیشتر از آنکه یک تقسیم‌بندی حقوقی یا قانونی باشد، یک تقسیم‌بندی جرم‌شناختی محسوب می‌شود (نوروزی، 1395، ص 43).

همچنین افزون بر مشکل تعریف جرایم خرد، در خصوص تعیین ضابطه تشخیص این دسته از جرایم نیز ابهام وجود دارد. اگر با اندکی تسامح جرایم خرد را مترادف با جرایم کم‌اهمیت بگیریم، عنوان مذکور شامل جرایمی خواهد بود که مجازات آن‌ها کمتر است. در ادبیات جرم‌شناختی معاصر معمولاً به جرایم دارای حبس قانونی کمتر از یک سال یا جزای نقدی مختصر جرم خرد گفته می‌شود. در کشور ما هیچ ضابطه قانونی برای تشخیص جرایم خرد ارائه نشده است اما جرم‌شناسان ایرانی با بهره‌برداری از شاخص‌های جهانی برخی معیارها مانند مجازات حبس کمتر از یک سال یا جزای نقدی کمتر از 5 میلیون ریال را پیشنهاد کرده‌اند که البته در خصوص مبلغ جزای نقدی به نظر می‌رسد که مبلغ تعیین‌شده به دلیل نرخ تورم غیرقطعی بوده و هرچند سال یک‌بار نیاز به تجدیدنظر دارد (رحیمی، 1394، ص 4).

در این رابطه برخی معتقدند که جرایم خرد کجروی‌هایی هستند که در لبه مرز جرم‌انگاری جامعه قرار دارند و جامعه نوعاً به دلیل ترس از شیوع آن‌ها، چنین عناوینی را از حیطه برخورد اجتماعی خارج کرده و در پوشش جرم‌انگاری قرار داده است. به همین دلیل هم مصادیق جرایم خرد در کشورهای مختلف متفاوت است به‌عنوان مثال زورگیری یا سرقت به عنف غیرمسلحانه در کشوری ممکن است در زمره جرایم خرد قرار گرفته و در کشوری دیگر جرمی کاملاً مهم تلقی شود. هرچند که مرتکبان جرایم خرد نوعاً بزهکاران غیرحرفه‌ای و کم‌خطر هستند اما اصلی‌ترین نگرانی در مورد طبیعت جرایم خرد این است که این جرایم به‌عنوان دستگرمی موجب افزایش ظرفیت بزهکاری در مرتکبان شده و بتدریج گرایش به بزهکاری را در آنان تقویت و در آینده آنان را به مجرمانی حرفه‌ای و خطرناک تبدیل کند. به همین دلیل است که در جوامع مختلف با اتخاذ سیاست‌های سختگیرانه تلاش با برخورد جدی و بدون تساهل با مرتکبان جرایم خرد می‌شود تا با اصلاح و درمان و یا مجازات، بازدارندگی لازم برای جلوگیری از شیوع آن‌ها را ایجاد کنند.

همچنین پیگیری جرایم خرد توسط بزه‌دیدگان بستگی به ویژگی‌های فرهنگی یک جامعه دارد. در جوامعی که به اصول تربیتی و کنترل و انسجام اجتماعی و ضوابط اخلاقی و تربیتی اهمیت زیادی داده می‌شود، بزه‌دیدگان جرایم خرد نیز همانند قربانیان جرایم شدید نسبت به بزه‌دیدگی خود حساس بوده و با اعلام جرم و پیگیری مستمر سعی در شناسایی بزه‌کار و اصلاح یا مجازات وی دارند. این افراد معتقدند که سکوت در برابر جرایم خرد و کم‌اهمیت فعلی، آنان را در معرض جرایم شدیدتر در آینده قرار خواهد داد. اما در برخی جوامع که وجدان جمعی و انسجام اجتماعی ضعیف‌تر است افراد برای طرح و پیگیری شکایت صرفاً به محاسبه هزینه- فایده شخصی خود می‌پردازند و در صورت غلبه نفع شخصی اقدام به طرح دعوی می‌کنند. به‌عنوان مثال تصور می‌کنند سرقت یک رادیو ضبط یک صد هزار تومانی ارزش صرف وقت و مراجعه به کلانتری یا دادسرا را ندارد و تصور می‌کنند که منطقی نیست که برای جبران خسارتی اندک زمان و هزینه زیادی را صرف کنند (نوروزی، 1395، ص 81).

بررسی جرایم خرد و نقشی که سیاست کیفری ایران می‌تواند در قبال این جرایم داشته باشد موضوع پایان نامه حاضر می‌باشد. در این پایان نامه ضمن بررسی جرایم خرد از منظر حقوق کیفری ماهوی و شکلی و نیز جرم‌شناسی، سیاست‌ها و راهبردهای پیگیری از این جرایم را در حقوق انگلستان مورد بحث قرار خواهیم داد.

مفهوم جرم

در میان حقوق دانان کیفری معاصر کمتر کسی تردیدی در ضرورت ارائه تعریف رسمی و قانونی برای جرم در نظام حقوق نوشته ابراز می‌دارد، هرچند که این بداهت امروزمین محصول مجاهدت دانشمندان و متفکرانی چون بکاریا و اخلاف وی می‌باشد (بکاریا، 1396، ص 34).

از همین رو در تصویب قانون جرایم و مجازات‌ها پرداختن به تعریف جرم در همان آغاز و مباحث عمومی و کلی حقوق کیفری باید جزء لاینفک همه قوانین جزایی باشد. این التزام ناشی از اجرای اصل قانونی بودن جرایم به عنوان یکی از اصول تضمین‌کننده حقوق و آزادی‌های فردی است (میلانی، 1399، ص 72). بر اساس این اصل تا زمانی که جامعه یا نمایندگان آن اقدام به انتقال رفتاری به دایره و منطقه الزام ننمایند آن رفتار در چهارچوب تجویز حاصل از اباحه توسط شهروندان قابلیت انجام خواهد داشت (حسینی، 1392، ص 93).

حال وقتی جامعه تصمیم به ممنوع کردن یا واجب نمودن مصادیقی خارجی می‌گیرد، بر اساس اصول منطقی و عقلایی باید حدود و ثغور و مصادیق و مفاهیم آن را کاملاً واضح و مبرهن به نحوی که برای عموم قابل فهم باشد، تبیین نماید. این عمل را در دانش منطق «تعریف»¹ می‌نامیم. تعریف اصولی دارد که مهمترین آن جامع و مانع بودن است، بدین معنا که باید جامع همه انواع مصادیق بوده و مانع ورود مصادیقی غیرمرتبط در دامنه و قلمرو آن گردد. همین چهارچوب ساده متأسفانه سالهای متمادی معضل اساسی حقوق کیفری بوده و در برخی از نظام‌های داخلی کیفری در خصوص دسته‌ای از جرایم هنوز محقق نشده است.²

از طرفی دیگر شاید بر روی کاغذ ارائه چنین تعریفی آسان جلوه نماید، ولی ارائه آن در انطباق با مصادیق خارجی از دشوارترین و غامض‌ترین تکالیف نظام‌های حقوق کیفری داخلی است و به همین دلیل و نسبی بودن آن امکان استخراج تعریفی جهانی که مورد تبعیت همه نظام‌های داخلی باشد نیز فراهم نمی‌باشد و حتی در حقوق نوپای کیفری بین‌المللی نیز چنانچه در اسناد

¹. Explanation, Definition

²- مقصود تعریف جرم سیاسی در حقوق کیفری ایران است که علی‌رغم تأکید قانون اساسی به پذیرش جرم سیاسی و گذشت ۳۵ سال از نظام کیفری اسلامی در ایران و تلاش‌های چندگانه برای تعریف، همچنان لاینحل باقی مانده است.

متعدد آن ملاحظه می‌گردد، تعریفی از جرم یا جنایت بین‌المللی ارائه نشده و صرفاً به تبیین مصادیق و انواع آن پرداخته شده است.¹

تعریف جرم دامنه آزادی عمل شهروندان را مشخص نموده و نظم و انتظام اجتماعی را تضمین می‌نماید. بدین صورت که جامعه کلیه اقدامات زیان بار و مغایر وجدان جمعی را که ارتکاب آنها در نظم عمومی اخلال ایجاد می‌نماید، احصاء نموده و مسیر حرکت را برای اکثریت قانونمند ترسیم می‌نماید. همچنین با ارائه تعریف جرم، صاحبان قدرت که نمایندگان اجتماع می‌باشند دیگر به بهانه حفظ انتظام عمومی نمی‌توانند حقوق و آزادی‌های شهروندان را مختل نموده و اقدامات و فعالیت‌های ایشان را وقتی برخلاف قدرت خویش دیدند، در قالب جرم منکوب نمایند.

البته تعاریف متفاوتی از جرم ارائه شده است که هرکدام متناسب با رشته و دانش مربوطه و از زاویه نگاه متنوعی سعی در تبیین این مفهوم می‌نمایند (اردبیلی، 1393، ج 1، ص 119). جامعه شناس، روان شناس، روان پزشک، جرم شناس، شارع و حقوق دان کیفری و ... تعاریف مختلفی از جرم ارائه می‌نمایند که بدون پرداختن به آنها صرفاً به این مطلب بسنده می‌کنیم که تقریباً در همه علوم مرتبط با حقوق کیفری و همه نظام‌های کیفری مبتنی بر حقوق نوشته تعریف رسمی و قانونی از جرم به عنوان قدر متیقن پذیرفته شده و علوم کمکی حقوق کیفری نیز در تبیین جرم، جرایم را در مفهومی تبیین می‌نمایند که در قانون به عنوان جرم تعریف می‌گردد (وایت و فیونا، 1394، ص 39).

از همین رو قوانین کیفری به محض ایجاد و یا تحول بنیادین یکی از اصلی ترین مباحث کلی و عمومی خود را به «تعریف جرم» اختصاص می‌دهند. در قانون مجازات اسلامی جدید ایران نیز بلافاصله در ماده ۲ و پس از تبیین قانون مجازات اسلامی قانونگذار جمهوری اسلامی ایران به تعریف جرم با این عبارت پرداخته است:

«هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شده است، جرم محسوب می‌شود.»

مفهوم جرایم خرد

جرایم خرد رفتارهایی هستند که معمولاً دلایل مختلف و براساس ضرورت، قانونگذار برای آنها مجازات کیفری تعیین کرده است. قبح اجتماعی آنها به حدی نیست که مرتکب آن مستحق مجازاتهای سنگین باشد. خسارات ناشی از آنها نیز چندان سنگین نیست، ولی حجم بالای آمار و کثرت ارتکاب آنها، اهمیت این جرایم را افزایش می‌دهد (نوروزی، ۱۳۸۴، ص ۲۶۳). جرم انگاری چنین جرایم و انحرافات در پرتو نظریات ژرمی بنتام مطرح شد. بنتام به منظور از بین بردن زمینه‌های وقوع جرایم و تعدیل گرایش‌های خطرناک، توصیه‌هایی را به عنوان مکمل کیفر مطرح کرد. به نظر وی اهمیت جرایم صرفاً با توجه به درجه فساد و تباهی مترتب بر آنها، ارزیابی نمی‌شود، بلکه با توجه به خطرهایی که به دنبال خواهند داشت، مورد سنجش قرار می‌گیرد (نجفی ابرندآبادی، 1394، ص ۲۴).

«بنتام» به جرم دانستن انحرافات باور داشت که زمینه ساز جرایم محسوب می‌شوند تا بدینوسیله هزینه‌های ارتکاب جرم افزایش یافته، در نتیجه معادله جرم به سوی عدم ارتکاب آن سوق داده شود. وی از این جرایم به عنوان «جرایم فرعی» یا «جرایم مساعدکننده» یاد می‌کند (نجفی ابرندآبادی، ۱۳۹۴، ص ۲۵). در واقع، این رفتارها ماهیتاً جرم نیستند، بلکه به دلیل خطرناک بودن آنها و به سبب اینکه ممکن است باعث وقوع و یا تسهیل سایر جرایم شوند، جرم انگاری شده‌اند.

به گفته جانشین پلیس پیشگیری ناجا، جرایم خرد از آن جهت اهمیت پیدا می‌کنند که دارای کثرت و فراوانی است و احساس ناامنی را افزایش می‌دهد و مقدمه‌ای برای وقوع جرایم مهم است؛ لذا غفلت از مقابله با جرایم خرد ناپیستی وجود داشته باشد. به گفته ایشان، جرایم خرد جرایمی هستند که خسارت ناشی از آنها زیاد نیست و رسیدگی به آنها پیچیدگی قضائی و حقوقی ندارد و معمولاً دارای مجازات حبس کوتاه مدت یا جزای نقدی اندک هستند. اگر چه تنش یک جرم خرد محدود است، اما به

¹ - ملاحظه سطحی اسناد و اساسنامه‌های کیفری بین‌المللی نهادها و محاکم موردی یا دائمی کیفری بین‌المللی مؤید این نقد می‌باشد. چنانچه در هیچ کدام از این اسناد و حتی در کل اسناد بین‌المللی مرتبط با جنایات بین‌المللی تعریفی جامع و مانع از جرایم یا جنایات بین‌المللی دیده نمی‌شود.

لحاظ فراوانی که دارند و اینکه خیلی از افراد جامعه به ویژه در کلانشهرها و شهرهای بزرگ در معرض بزه دیدگی این نوع جرایم هستند و عدم کنترل آنها باعث پایین آمدن احساس امنیت و نظم عمومی می‌شود؛ لذا پیشگیری و کنترل جرایم خرد به حفظ نظم عمومی کمک شایان می‌کند (اردبیلی، 1393، ج 2، ص 58).

برای شناسایی جرایم خرد ابتدا باید به این نکته اشاره کرد: یکی از انواع طبقه بندی جرایم، طبقه بندی آنها براساس مجازات و شدت جرم ارتكابی است. طبقه بندی جرایم تابعی از دو عامل اصلی است: اول شدت جرم ارتكابی و دوم میزان قابل سرزنش بودن مرتکب. در خصوص شدت ناشی از جرم نیز عواملی از قبیل نوع، ارزش یا منفعت مورد تعرض، میزان آسیب، شرایط زمانی و مکانی و کیفیت انجام جرم دخالت دارند. یکی از راههای تشخیص جرایم خرد و شاید مهمترین روش برای تفکیک این جرایم از جرایم بزرگتر، توجه به میزان مجازات تعیین شده از سوی قانونگذار و طبقه بندی ارائه شده در قوانین کیفری است (نوروزی، 1384، ص 259). با این تفاسیر جرایم خرد را می‌توان جرایمی دانست که اولاً باعث اختلال در نظم عمومی می‌شوند و از نظر تعداد نیز حوزه وسیعی را شامل می‌شوند (مثل اعتیاد، ولگردی، تکدی) و در دراز مدت، آثار مخربی بر جای می‌گذارند. ثانیاً دارای ضمانت اجرای خفیف از جمله حبس کوتاه مدت یا جزای نقدی اندک می‌باشند (اردبیلی، 1393، ج 1، ص 19).

در ارتباط با جرایم خرد، دو واکنش متفاوت از سوی اندیشمندان کیفری و سیاستگذاران جنایی مطرح شده است. از یکسو، برخورد سختگیرانه و همراه با نگاه امنیتی بیانگر این مطلب است که برای پیشگیری از جرایم شدید بایستی با جرایم خرد و کوچک، قاطعانه مبارزه کرد (تایلور، 2001، ص 287). از سوی دیگر، با توجه به آموزه‌های جرم شناسی تعامل گرا که مجرم را حاصل فرآیند برچسب زنی نظام عدالت کیفری می‌داند، باید حداکثر مداراگرایی را در این جرایم به کار برد و اصل حداقلی بودن حقوق کیفری را رعایت کرد. اعمال هر کدام از رویکردهای فوق پیامدها و چالشهای متفاوتی به دنبال دارد.

مفهوم جرایم شدید

در طول دهه گذشته، در اتحادیه اروپا به طور کلی و در بریتانیا به طور خاص، فشارهای فزاینده‌ای از سوی دولت‌ها و برخی از بخش‌های پلیس بر تهدید ناشی از «جنایت شدید و سازمان یافته» وارد شده است. با این حال، ماهیت این تهدید - پدیده زیربنایی - مبهم باقی مانده است.

آیا این واقعاً یک تهدید سیاسی است، به این معنا که بخش قابل توجهی از اقتصاد و/یا سیاست توسط مجرمان فعال فعلی یا افرادی که در راستای منافع آنها عمل می‌کنند، در خطر است؟ آیا این تهدیدی برای انحصار دولت در استفاده از خشونت است؟ به عنوان یک مفهوم توجیهی برای اختیارات و منابع پلیسی اضافی (از جمله غیر پلیسی)، موفقیت آمیز بوده است - ایجاد تصویری از مردان با عینک و تفنگ تیره - اما به یک معنا، مشکل جرایم شدید، خود مفهوم «جرم سازمان یافته» است. تصورات رسمی از این مشکل درگیر این سوال بوده است که آیا «این مشکل» به روش‌های خاصی سازماندهی شده است که تهدیدهای خارجی برای اقتصادهای سیاسی «مشروع» در غیر این صورت ایجاد کند. اندکی پس از تدوین آن، مدل سلسله مراتبی سازمان جنایی (کرسی، 1969) متهم به تحمیل یک نظم مفهومی خاص بر طیف متنوع و تحلیلی متمایز از بازیگران، فعالیت‌ها و پیامدهای زیانبار شد. برای شناخت بهتر این موارد، «مشکل جرایم سازمان یافته» مجدداً فرمول‌بندی شده است تا بپرسد جرایم مختلف با تأثیر و وسعت جدی چگونه سازمان‌دهی می‌شوند و چه همپوشانی‌هایی بین جرایم و کسانی که آنها را مرتکب می‌شوند وجود دارد (لوی، 2007).

مفهوم جرایم خرد در حقوق انگلستان

جرایم جدی و سازمان یافته چالش مهمی برای همه دولت‌ها است. این نه تنها با تضعیف امنیت شخصی و دولتی یک چالش است، بلکه می‌تواند بر سایر حوزه‌های حیاتی امنیت انسانی، اعم از اجتماعی، سیاسی، اقتصادی یا محیطی تأثیر بگذارد. امنیت، ثبات و توسعه را در سطح فردی، در جوامع محلی و در سطح ملی (و البته فراملی) تهدید می‌کند.

در حقوق کیفری انگلستان جرائم براساس منبع یا روش دادرسی محاکمه قابل تقسیم بندی هستند. جرائم براساس منبع به جرائم کامن، لا جرائم قانون موضوعه و مقررات فرعی تقسیم می‌شوند بسیاری از جرائم کیفری به وسیله محاکم کامن لا به وجود آمده‌اند و حتی امروزه تعاریف برخی از این جرائم همچون قتل عمد قتل غیرعمد و غیرارادی و ایراد ضرب و جرح عام را فقط در رویه قضایی می‌توان پیدا کرد جرم مربوط به کامن لا حتی در صورتی که قانون موضوعه ای مانند قانون قتل نفس مصوب ۱۹۵۷ دفاعیات یا مجازاتهایی را مقرر دارد به همان نام باقی میماند جرائم ابتدا به جنایت و جنحه تقسیم می‌شدند این تقسیم بندی به موجب بخش اول قانون جزائی ۱۹۶۷ ملغی شد (کلارکسون، ۱۳۹۴، ص ۲۱).

امروز محاکم، اختیار ایجاد جرائم جدید را ندارند و این مسأله در دعوی^۱ کنال^۱ علیه دی پی پی) در ۱۹۷۳ و به وسیله مجلس اعیان و در دعوی (شاد^۲ علیه دی پی پی) در ۱۹۶۲ ذکر شده است. در حال حاضر منبع اصلی حقوق در انگلستان قانون موضوعه است. برخی از قوانین موضوعه همچون آدم کشی مصوب ۱۹۵۷ فقط جرائم کامن لا را اصلاح می‌کنند. برخی دیگر همچون قانون خسارت جزایی مصوب ۱۸۷۱ ممکن است حقوق قدیمی‌تر را نسخ و از نو بنیان نهد. اما تعداد زیادی از قوانین جدید که ارتباط آشکاری با حقوق جزا ندارد، شامل جرائم جزائی هستند، مثل قوانین مالیات بر درآمد قانون بیمه ملی و قانون سلامتی و ایمنی در حین کار به نظر می‌رسد وزراء پذیرفته‌اند که بهترین روش برای تضمین اعمال قانون، داشتن ضمانت اجرای کیفری است و از آنجا که اغلب این اتهامات به وسیله قضات صلح افتخاری مورد رسیدگی واقع می‌شود، این روش بدون تردید روشی اقتصادی است با این وجود این مسأله که آیا حقوق جزا باید به قدری گسترش یابد که حتی جرائم کوچک مستلزم تعقیب به وسیله محاکم کیفری باشند؟ ممکن است مورد تردید واقع شود.

سومین منبع، مقررات فرعی است قانون ممکن است به وزیر یا نهاد دیگری همچون مقام محلی اختیار وضع مقررات دستورالعملها و یا آئین نامه ها را تفویض کند که مستقل از جرائم باشد در صورتیکه وزیر مذکور از اختیار اعطاء شده به وسیله قانون مزبور تجاوز نماید گفته میشود خارج از حیطه صلاحیت قانونی عمل کرده است و قاعده وضع شده بی اعتبار خواهد بود.

مصادیق جرایم خرد در قوانین کیفری

تفحص در برخی قوانین کیفری از جمله قوانین مربوطه به محکومیت‌های مؤثر تعلیق مجازات و تجدید نظر خواهی نیز نشان می‌دهد که واکنش قانون گذار در خصوص برخی از جرایم با سایر آنها متفاوت است و قانونگذار راههای سریع‌تر و ساده‌تری را در مورد این جرایم برگزیده است. این جرایم بزه‌هایی با کیفر اندک هستند و تا حدودی می‌توان به ملاکهای قانون گذار در مورد جداسازی جرایم خرد و جرایم مهم دست یافت. به عنوان مثال در تعلیق مجازات قانون گذار تعلیق را در مورد محکومینی که به بیش از یک سال حبس یا دو میلیون ریال جزای نقدی محکوم شده‌اند جایز نمی‌داند و این نشانگر آن است که جرایم عمدی که مجازات آنها کمتر از یک سال حبس یا دو میلیون ریال جزای نقدی است از دیدگاه قانونگذار آنقدر مهم نبوده که محکومیت به آنها برای یک بار مانع تعلیق باشد و همچنین در قانون محکومیت‌های مؤثر مصوب مهرماه ۱۳۶۶ نیز محکومیت حبس‌های کمتر از یک سال و جزای نقدی کمتر از دو میلیون ریال محکومیت مؤثر شناخته نشده‌اند در قانون مجازات عمومی ۱۳۰۴ برای خلافها و جنحه‌های کوچک حبس‌های کوتاه مدت و جزای نقدی در نظر گرفته شده است.^۳

نگاهی به قانون مجازات اسلامی و قوانین کیفری نشان می‌دهد برخی از جرایم این قانون دارای حبس کمتر از یک سال هستند این جرایم همانهایی هستند که در قوانین گذشته از درجه خلاف و جنحه بودند (ایمانی، ۱۳۹۸، ص ۲۱۶). توجه به عنصر مادی این جرایم و نحوه ارتکاب آنها در بخش تعزیرات نیز حاکی از آن است که فلسفه جرم انگاری در جرایمی که دارای

^۱. konaler

^۲. shad

^۳- مجازات خلاف به موجب ماده ۱۱ قانون مجازات عمومی ۱۳۰۴ از ۲ تا ۱۰ روز حبس تکذیری جزای نقدی تا ۲۰۰ ریال بود و همچنین مجازات

جنحه کوچک حبس از ۱۱ روز تا یک ماه غرامت از ۲۰۱ ریال تا ۵۰۰ ریال و مجازات جنحه مهم بیش از یک ماه حبس بود.

مجازات حبس زیر یک سال هستند بیش از آنکه به منافع فردی یا حفظ اموال توجه داشته باشد معطوف به حفظ نظم عمومی است. قانونگذار با جرم انگاری رفتارهایی نظیر ولگردی، تکدی، رانندگی بدون پروانه، توهین و فحاشی، شرب خمر در ملاء عام و مزاحمت بیشتر در پی ایجاد یک نظم در زندگی شهروندان است. مطالعه قوانین سایر کشورها نیز نشان می‌دهد که این جرایم در سایر کشورها و نظامهای حقوقی دیگر نیز دارای مجازات حبس‌های کوتاه مدت و جزای نقدی هستند و جالب توجه است که علی‌رغم وجود تفاوت‌های بنیادین در نظامهای حقوقی که در کشورهای مختلف دیده می‌شود در این گونه جرایم یک تشابه بارز به چشم می‌خورد و همین موضوع سبب می‌شود که تفکیک جرایم خرد در یک سطح فراملی مطرح شود. علت مشابهت جرایم خرد در نظامهای مختلف این است که جرایم خرد با ارزشهای اساسی و بنیادین کشورها و نظامهای سیاسی مرتبط نیستند بلکه به حفظ نظم عمومی، یعنی موضوع مشترک میان تمام جوامع اختصاص دارند حفظ نظم عمومی که خصوصاً در شهرها و به ویژه در کلان شهرها اهمیت پیدا می‌کند. به همین دلیل در مراجعه به فرهنگها و متون حقوقی در می‌یابیم که مقصود از واژه جرم خود بیشتر جرایمی است که نظم عمومی را خدشه دار می‌کند و اکثر آنها مجازاتهای حبس زیر یک سال یا جزای نقدی با مبالغ اندک دارند و جرایمی نظیر ولگردی، تکدی و کلاشی، فحاشی، مزاحمت، آلودگی محیط زیست، رانندگی بدون پروانه، مستی در معابر عمومی را شامل می‌شود. با مراجعه به قانون مجازات اسلامی در می‌یابیم که در قانون مجازات اسلامی نیز این جرایم با همین میزان و نوع مجازات در بخش تعزیرات وجود دارند با توجه به توضیحات فوق دو معیار اصلی برای تشخیص جرایم خرد روشن می‌شود. اولاً جرایم خرد آن گروه از جرایم هستند که دارای مجازات حبس کوتاه مدت زیر یک سال و یا جزای نقدی با مبالغ اندک زیر پنج میلیون ریال می‌باشند. ثانیاً جرایم خرد بیشتر در حوزه نظم عمومی زندگی در شهرها و خصوصاً کلان شهرها مورد توجه قرار می‌گیرد. گروه دیگری از جرایم خرد جرایمی هستند که به منظور تحکیم انضباط اداری و کنترل و قاعده مند کردن رفتارها در فضای مقررات اداری جرم انگاری شده‌اند. این گروه از جرایم خرد خصوصاً در کشورهای در حال توسعه و کشورهایی که سعی در تحکیم مبانی نظام اداری دارند دیده می‌شود. این جرایم نیز مجازاتهای نقدی و بعضاً حبس‌های کوتاه مدت دارند و برخی از آنها نیز مشمول اقدامات تأمینی نظیر ابطال پروانه تأسیس واحدهای تجاری و تولیدی یا تعطیل موقت آنها می‌شود. اما مراجعه به منابع و مطالعه جرم شناختی که در خصوص جرایم خرد انجام شده نشان می‌دهد که گروه اخیر چون مربوط به حفظ نظم عمومی نبوده، در فضای نظام اداری وضع شده‌اند و در قالب مفهومی و مصداقی جرایم خرد گنجانیده نشده‌اند و اصطلاح جرم خرد شامل همان جرایم مربوط به نظم عمومی است. لذا واژه جرم خود به جرایمی که دارای مجازات کم بوده و نظم عمومی زندگی شهری را خدشه دار می‌کنند اطلاق می‌شود (نوربها، 1392، ص 185).

1- تکدی گری و کلاشی

تکدی گری عنوان قانونی است که به عنوان جرم در قانون مجازات اسلامی شناخته شده است، بدین معنی که هر شخصی رفتاری را انجام دهد که مصداق تکدی گری باشد از نظر قانونگذار مجرم بوده و به مجازات جرم آن محکوم خواهد شد. قانونگذار در ماده ۷۱۲ قانون مجازات اسلامی درباره تکدی گری مقرر داشته است «هر کسی که تکدی یا کلاشی را پیشه خود قرار داده باشد و از این راه امرار معاش کند، به حبس از یک تا سه ماه محکوم خواهد شد و چنانچه با وجود توان مالی مرتکب عمل فوق شود، علاوه بر مجازات مذکور همه اموالی که از طریق تکدی گری به دست آورده است، مصادره خواهد شد» اما آیا واقعاً چنین مجازاتی جنبه بازدارندگی داشته باشد (ترابی، 1384، ص 21)؛

تکدی گری صرف نظر از این که از طرف قانونگذار به عنوان جرم مورد شناسایی قرار گرفته است اما نمی‌توان از ریشه‌های اجتماعی و اقتصادی آن غافل ماند زیرا هر چند ممکن است برخی از اشخاص با وجود توان مالی مبادرت به تکدی گری نمایند، اما در غالب موارد افرادی که تکدی گری می‌نمایند در وضعیت دشوار اقتصادی قرار دارند و یا حتی ممکن است ریشه‌های اجتماعی باعث گردیده است باشد که این اشخاص به تکدی گری روی بیاورند. در وضعیت دشوار اقتصادی برخی از افراد

ممکن است به علت تگنای اقتصادی شدید مرتکب چنین عملی شوند و گاه از شرافت و حیثیت خود برای بدست آوردن حداقل پول برای امرار و معاش بگذرند.

پس همانگونه که مشاهده کردید تکدی گری به وضوح در ماده 713 قانون مجازات اسلامی بخش تعزیرات جرم شناخته است و هم رده و هم ردیف جرم کلاشی و ولگردی قرار می‌گیرد اما شروطی نیز برای جرم شناخته شدن با خود به همراه دارد؛ برای مثال هیچ کسی با یک بار تکدی کردن، مجرم شناخته نمی‌شود و همانگونه که از ساختار قانون گذاری پیداست فرد باید تکدی گری را پیشه خود قرار داده و به دفعات تکدی گری را انجام بدهد تا مشمول ماده 712 قانون مجازات اسلامی شده و مجرم شناخته شود. همچنین باید توجه داشت که فردی که به تکدی گری مشغول است باید با رضایت و اختیار خودش این کار را انجام داده باشد و از سر جبر و یا زور نبود و یا مجنون و یا صغیر فاقد قوه تمیز نباشد که اگر اینگونه باشد مشمول ماده 712 نخواهد بود و مطابق ماده 713 قانون مجازات اسلامی نیز فردی که طفل صغیر یا غیر رشیدی را وسیله تکدی قرار می‌دهد یا افرادی را به این امر وادار می‌کند، به سه ماه تا دو سال حبس و استرداد کلیه اموالی که از طریق به دست آورده است محکوم خواهد شد.

2- توهین و فحاشی

جرم توهین یکی از جرائم علیه حیثیت معنوی اشخاص محسوب می‌شود در اصطلاح به هر رفتاری اعم از فعل، گفتار، اشاره یا نوشتار دلالت دارد که بتواند به نحوی موجب سبک کردن یا خوار و خفیف کردن یا ضعیف کردن مخاطب توهین، در نظر افراد متعارف و معمولی جامعه شود. جرم توهین از اقسامی برخوردار است. توهین ساده عبارت از توهین و اهانتی است که علم رغم دارابودن وصف مجرمانه، از هیچ کیفیت مشدده‌ای برخوردار نیست (کشاوری، 1396، ص 12). این جرم در ماده 608 قانون تعزیرات (1375) پیش بینی شده است؛ این ماده مقرر می‌دارد: توهین به افراد از قبیل فحاشی و استعمال الفاظ رکیک چنانچه موجب حد قذف نباشد، به مجازات شلاق تا 74 ضربه و یا پنجاه هزار تا یک میلیون ریال جزای نقدی خواهد بود. همچنین این جرم در زمره جرائم قابل گذشت است که با شکایت شاکی خصوصی آغاز و با گذشت وی در هر مرحله متوقف می‌شود (اردبیلی، 1393، ص 89).

3- تخریب

به طور کلی تخریب به معنای ویران کردن و خراب کردن است و در اصطلاح حقوقی به معنای تباه کردن ابنیه و خراب کردن اموال می‌باشد. با این حال، قانونگذار جرم تخریب را تعریف نکرده و تنها به ذکر مصادیقی از آن بسنده کرده است. به عنوان مثال، قانونگذار حرق و آتش زدن را که وسیله تباه کردن و از بین بردن مال است مترادف با تخریب به کار برده است (ولیدی، 1392).

در رویه قضایی نیز تخریب عبارت است از لطمه زدن عمدی به صورت کلی یا جزئی نسبت به مالی که متعلق به شخصی حقیقی یا حقوقی باشد. به بیان دیگر، تخریب عبارت است از ایراد صدمه عمدی که منتهی به نقصان یا از بین رفتن مال یا شیء متعلق به غیر شود. در قانون اساسی، احکام متناسبی با جرم تخریب اموال خصوصی و عمومی تعیین شده است که در ادامه به جزئیات آن خواهیم پرداخت.

به علاوه، لازم به ذکر است قانون، معیار و ضابطه‌ای برای میزان خرابی یا صدمه زدن مشخص نشده است؛ در نتیجه ضابطه تشخیص لطمه زدن عرف و اجتماع است که بر اساس آن در هر مورد باید به «عرف» مراجعه کرد (باهری، 1394، ص 231).

4- خشونت

در نظام حقوقی انگلستان جرایم غیرمهلک به دسته‌های متعددی تقسیم می‌شوند و محدوده بسیار زیادی از رفتارها، از بالا بردن مشت و تهدید به اعمال خشونت تا شروع به قتل را شامل می‌شوند (Johnson & Carr, 2013, p 97)؛ این جرایم را می‌توان حداقل در 3 دسته بندی کلی قرار داد:

1- نخستین دسته از این جرایم که در حقیقت علیه تمامیت روانی مجنی علیه صورت می‌پذیرد (حسینی و اعتمادی، 1396، ص 12)، «تهاجم ساده»¹ است.² که در تعریف آن گفته‌اند: «هر رفتاری که متهم عمداً یا از روی بی احتیاطی سبب شود که قربی تصور کند، بر علیه او خشونت شخصی فوری غیرمشروع اعمال خواهد شد (Loveless, 2012, p 516) و در آن هیچگونه تماس فیزیکی میان متهم و مجنی علیه نیاز نیست (Molan, 2001, p 761)». این جرم تحت بخش 39 از قانون عدالت کیفری 1988³ قرار می‌گیرد.

2- دومین جرم، «تحمیل نیروی غیرقانونی علیه دیگری»⁴ است.⁵ که به همراه تهاجم ساده، سبک‌ترین جرایم غیرمهلک علیه انسان هستند (Card, 2012, p 176). در تعریف آن گفته‌اند: «هر رفتاری که متهم عمداً یا از روی بی احتیاطی، قوه قهریه یا خشونت شخصی غیرمشروع را بر قربانی تحمیل یا اعمال کند (Loveless, 2012, p 526)». این جرم نیز تحت بخش 39 قانون عدالت کیفری 1988 قرار می‌گیرد.

3- دسته دیگر جرایمی هستند که برخلاف دو دسته مذکور، منجر به صدمه جسمانی در بدن قربانی می‌شوند. مهمترین این جرایم عبارتند از: «تهاجم منجر به ورود صدمه جسمانی»⁶ که هرگاه یکی از دو جرم پیشگفته منجر به آسیب بدنی شود، این جرم واقع می‌گردد (Loveless, 2012, p 529) این صدمه جسمانی، هر صدمه‌ای است که بر آسایش یا سلامتی قربانی اثر سوء می‌گذارد و حتی یک خراش یا خون ریزی بینی را نیز شامل می‌شود و همچنین شامل صدمات روحی، عصبی و روانی نیز می‌شود (میرمحمدصادقی، 1396، ص 81). این جرم تحت بخش 47 قانون جرایم علیه اشخاص 1861⁷ قرار می‌گیرد. در طرف دیگر ماده 567 قانون مجازات اسلامی نیز که یکی از نوآوریهای قانون جدید است، بیان می‌دارد: «در مواردی که رفتار مرتکب نه موجب آسیب و عیبی در بدن شود و نه اثری از خود در بدن بر جای گذارد، ضمان منتفی است، لکن در موارد عمدی در صورت عدم تصالح، مرتکب به حبس یا شلاق تعزیری درجه هفت محکوم می‌شود».

¹. Common assault

² - از آنجایی که تهاجم (assault)، در معنای عام خود، هر دو جرم تهاجم ساده و تحمیل نیروی غیرقانونی علیه دیگری را شامل می‌شود (Herring, 2011, p 101)، به این دلیل از تهاجم ساده (assault common) که تهاجم در معنای خاص کلمه است، استفاده کردیم.

³ - اگرچه برخی، عنوانهای دیگری مانند ایجاد ترس از اعمال خشونت را نیز برای این جرم استفاده کرده‌اند (حسینی و اعتمادی، 1396، ص 12) اما از آنجایی که برای تحقق این جرم نیازی به ایجاد ترس در مجنی علیه نیست، بلکه تصور اینکه چنین خشونت قریب‌الوقوعی بر او اعمال خواهد شد، کفایت می‌کند (Loveless, 2012, p 517؛ میرمحمدصادقی، 1396، ص 79)، به نظر می‌رسد، همان عنوان تهاجم مناسب‌تر است.

⁴. Section 39 of the criminal justice act 1988

⁵. Battery

⁶ - این جرم، «ایراد خشونت علیه دیگری» (میرمحمدصادقی، 1396، ص 80) و «ایراد ضرب» (حسینی و اعتمادی، 1396، ص 15) نیز ترجمه شده است؛

در معنای لغوی «خشونت» به معنی درشتی و زبری، خشم و تند و تیزی (دهخدا، 1387، ص 9832) و «ضرب» به معنای ضربت، کوب و لطمه آمده است (دهخدا، 1387، ص 15159) و با توجه به اینکه این جرم هرگونه تماس ناخواسته و غیرمشروع با بدن مجنی علیه را شامل می‌شود (Herring, 2012, p 326) و نیازی به تند و لطمه نیست. همچنین چنانکه گفته‌اند، ضربه معمولاً منتهی به سرخی، کبودی و سیاهی جلد بدن میشود و مستلزم تأثیر و تأثر مادی در بدن مضروب می‌باشد (گلدوزیان، 1395، صص 122-123). به همین دلایل، نگارنده «تحمیل نیروی غیرقانونی علیه دیگری» را که دایره گسترده‌تری را شامل می‌شود، معادل مناسب‌تری برای این جرم می‌داند.

⁷. Assault causing actual bodily harm

⁸. Section 47 of offences against the person act 1861

5- رمالی و فالگیری

تعریف و توصیف پیشگویی و خرافه اگر محال نباشد، دست کم امری بسیار سخت است؛ زیرا پیشگویی و خرافه چارچوب و مرزهای روشن، حقیقی و ساحت‌های دیگر باور ندارد. عموماً در تعریف پیشگویی و خرافه آن را با مصادیق پیشگویی و خرافه تحویل می‌برند و با ذکر مثالهایی سعی می‌کنند مفهومی ذهنی و کلی از آن به دست دهند- تعریف ذهنی- کلی، بدون آنکه دارای مرزهای شفاف و قابل انفکالی از سایرین باشد. ممکن اما کار ساز نیست. از سوی دیگر، عموماً در تعریف پیشگویی و خرافه از آن به مثابه یک برچسب منفی استفاده می‌کنند، زیرا در تعریفشان از پیشگویی و خرافه، عنصر غیر قابل قبول و شدیداً منفی وجود دارد. که می‌تواند یک اندیشه و یک نگرشی را با اشکالات جدی رو به رو سازد. از این رو در تعریف پیشگویی و خرافه، نوعی ارزش داوری (مبتنی بر فرهنگ) و پیش داوری صورت می‌گیرد. در رویکرد دیگر، پیشگویی و خرافه شناسی بیشتر بر فهم عرفی¹ استوار می‌شود. در این رویکرد تاکید می‌شود که در یک گروه و یا یک جامعه، برخی باورهای و اعمال خرافی پنداشته می‌شود که ممکن است همان باور و اعمال در جامعه دیگر، خرافی تلقی نشود، گویی معیار پیشینی برای تشخیص پیشگویی و خرافه از غیر پیشگویی و خرافه وجود ندارد و یا دست کم شاخص‌های تعیین کننده و به نحو دقیق، مرز بین پیشگویی و خرافه را از غیر پیشگویی و خرافه، نمی‌توان ترسیم کرد (رهامی و حیدری، 1393، ص 77).

در مجموع می‌توان گفت که پیشگویی و خرافه آن دسته از باورها و اعتقاداتی است که از نظر عقلا نیست عصری و مفروضات دوره‌ای، شعور عرضی، علم، عقل و تفسیری که از دین موجود است. امری بیهوده، مردود و نکته‌ای انحرافی محسوب می‌شود. کسی که از رویکرد شعور عرضی و یا عقلانیت عصری به باورها و معتقدات جامعه نظر می‌افکند دست کم مصادیق خرافات را آنچنان نمی‌بیند که آن فردی که از پنجره عقل و علم پدیده‌ها را بررسی می‌کند. همچنین است شخصی که از زاویه دین به باورها می‌نگرد، نگرش متفاوت از دیگران دارد. قبل از آنکه به برخی از تعاریف اشاره شود. سه رویکرد، نظرگاه و سه مدل برای تعریف پیشگویی و خرافه ارائه می‌شود تا نشان داده شود که اگر تعریفی هم از پیشگویی و خرافه وجود دارد از یکی از این سه مدل استخراج شده است. از این رو تعریف پیشگویی و خرافه در سه ساحت و یا سه مدل نگرش زیر با یکدیگر متفاوت و یا حتی متعارض است (تدین، 1394، ص 90).

پیشگویی و خرافه به آن دسته از باورهایی اطلاق می‌شود که در قالب الگوهای اندیشه مسلط و عقلانیت حاکم زمانه نگنجد و فضای فکری و اندیشگی عصر، آن را پیشگویی و خرافه بپندارد.

6- تخلفات رانندگی تحت تأثیر الکل

جرایم و تخلفات رانندگی در ایران و انگلستان یکی از دغدغه‌های اصلی نگرانی خانواده‌ها و از اولویتهای مهم مطالبات شهروندان جهت برخورد و مبارزه با آن از سوی حکومت است (رضایی، 1398، ص 140). تنها در سال 2013 بیش از 17000 نفر در تصادفات ناشی از استعمال نوشیدنی‌های الکلی کشته شدند که این رقم 40 درصد کل حوادث رانندگی در انگلستان را شامل می‌شود. بیش از 500000 انگلیسی سالانه در تصادفات مربوط به استعمال مشروبات الکلی، مورد جراحت واقع می‌شوند و هزینه سالانه اقتصادی تصادفات ناشی از مصرف الکل، چیزی بیش از 114 میلیارد دلار است (Daniels, 2018, p 7). از آنجایی که در ایران، شرب خمر اصولاً دارای مجازات خاص از نوع (حد) است، بحث در مورد میزان غلظت الکل در خون در زمان رانندگی موضوعاً منتفی است. اما در انگلستان با اینکه مصرف الکل منع شرعی ندارد اما به موجب قوانین فدرال و ایالتی، افراد زیر سن 21 سال نباید الکل را خریداری یا مصرف کنند، بنابراین مقنن فدرال و ایالتی به جهت احترام به دغدغه خانواده‌ها و حفظ نظم اجتماعی، قوانین گاه شدیدی را در قبال شرب خمر به طور کلی و شرب خمر پیش از تصدی وسایل نقلیه به ویژه در مورد جوانان به تصویب رسانده است.

¹. Commonsense

7- امور سمعی، بصری و رسانه‌ای

در ایران به موجب قانون ممنوعیت به کارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره مصوب 1373 استفاده کنندگان از این گونه تجهیزات به مجازات ده تا یکصد میلیون ریال جزای نقدی محکوم می‌گردند. از طرفی، تحقیقات نشان می‌دهد بخش وسیعی از شهروندان ایرانی به ویژه جوانان به استفاده از شبکه‌های اینترنتی برای دستیابی به پایگاه‌های حاوی موضوعات روابط جنسی می‌پردازند.¹ بنابراین این وضعیت، هیأت وزیران را بر آن داشت تا راساً نسبت به استفاده آزاد شهروندان از اینترنت، واکنش نشان داده و آیین نامه‌ای را در سال 1385 با عنوان ساماندهی فعالیت پایگاه‌های اطلاع رسانی از تصویب هیأت وزیران بگذراند. از طرفی شیوع پدیده انتشار فیلم‌های خصوصی و خانوادگی اشخاص عادی و معروف در اینترنت و تلفن‌های همراه شهروندان در سالیان اخیر، مقنن ایرانی را بر آن داشت تا در دی 1386 قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت غیرمجاز می‌نمایند مصوب 1372 را مورد حمایت کیفری شدیدتری تا مرز اعدام قرار دهد (جوانمرد، 1396، ص 22).

از طرفی در انگلستان، برای مقابله با ترویج فساد از طریق اینترنت، اقداماتی صورت پذیرفته که از آن میان می‌توان به تصویب لایحه پاکسازی ارتباطات، در کنگره انگلستان اشاره کرد، که بر اساس آن برای انتقال دهندگان تصاویر پورنوگرافی، مجازاتی تا 2 سال حبس و 5000 دلار جریمه در نظر گرفته شده است.² دولت پیشین انگلستان به ویژه بعد از سپتامبر 2001 با تسلط بر اداره تحقیقات فدرال و وزارت دفاع به استناد مقابله با تروریسم یا حداقل با همین پیش زمینه، شنود مکالمات شهروندان انگلیسی یا محدودیتهای اینترنتی را به اجرا در می‌آورد.

قواعد ناظر به جرم در جرایم خرد

بخش مهمی از حقوق کیفری ماهوی مربوط به قواعد عمومی است که در حقوق کیفری جاری می‌شود و پایه و اساس حقوق کیفری بر این قواعد بنا شده است. قواعدی مانند اصل قانونی بودن جرائم و مجازاتها، قواعد مربوط به اعمال مجازاتها مانند تعدد و تکرار جرم و عطف بماسبق نشدن قوانین کیفری و تعلیق مجازاتها در نظام حقوقی کیفری تمام کشورها از جمله جمهوری اسلامی ایران نقش اساسی دارند اگرچه امور فوق به عنوان اصل و قاعده هستند، اما این امور در حوزه جرائم خرد عموماً اعمال نمی‌شوند. با توجه به اینکه جرائم خرد، تعداد قابل توجهی از جرائم را در مجموعه های قوانین کیفری تشکیل می‌دهند و از نظر آمار جرائم ارتكابی نیز قاعده هرم جرائم را تشکیل می‌دهند و با توجه به اینکه برخی از قواعد حقوق کیفری در خصوص جرائم خرد اعمال نمی‌شوند می‌توان گفت با یک دوگانگی در حوزه حقوق کیفری مواجه هستیم برعکس برخی از قواعد یاد شده عمدتاً از تأسیسات جدید حقوق کیفری و حاصل مطالعات جرم شناسی در سالهای اخیر هستند که بیشتر در مورد جرائم خرد اعمال می‌شود. بررسی نحوه اعمال قواعد حقوق کیفری عمومی در مورد جرائم خرد برای شناخت این جرائم و تعیین جایگاه آنها در حقوق کیفری ضروری است (محمدنسل، 1394).

1- اصل قانونی بودن جرایم و مجازاتها

2- عوامل موجهه جرم و جرایم خرد

3- سرزمینی بودن قوانین کیفری و جرایم خرد

¹ - ارزیابی‌ها نشان می‌دهد که میزان جستجوی ایرانی‌ها در سایت‌های غیر اخلاقی اینترنت در حال افزایش و به حد هشدار رسیده است (نک به: هرزه

گردی اینترنتی در مرز هشدار، روزنامه ابتکار، شماره 1246، 1387/4/25)

² - مقایسه کنید با مواد 15 و 16 قانون جرایم رایانه‌ای مصوب 1388 و ماده 10 قانون نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری

فعالیت‌های غیرمجاز می‌نمایند مصوب 1386

تعیین مجازات در جرایم خرد

نظام پیش بینی شده برای تعیین کیفر در انگلستان، به طوری که در ماده‌ی 142 قانون عدالت کیفری 2003 آن مقرر داشته است، اهداف مختلفی را پی می‌گیرد.

ماهیت و خصوصیات جرم ارتكابی، محدودیتهای خاصی برای مجازات کننده در انتخاب انواع مجازاتهای مقرر و قابل دسترس ایجاد می‌کند. علاوه بر آن، قانون اختیارات دادگاههای کیفری (تعیین مجازات) مصوب 2000 میلادی، ساختار قانونی را مقرر کرده است که در آن معیار و مالکی را برای تعیین کیفر ارائه می‌دهد. برای مثال چگونه مجازات کننده می‌تواند یک مجازات سالب آزادی را صادر نماید. در این ساختار، تصمیمات دادگاهها، رهنمودهای بیشتری برای کیفر احتمالی که دادگاه در صدور تعیین آن است، ارائه می‌نمایند. در رهنمودهای ارائه شده از سوی دادگاهها، نکاتی قابل توجه است.

قانون اختیارات دادگاههای کیفری (تعیین کیفر) سال 2000 معیاری را بیان نموده که مجازات‌کننده می‌باید در تصمیم گیری برای تعیین کیفر، در موردی که اقدام به صدور مجازات اجتماعی و مجازات حبس می‌نماید، آن را مورد توجه قرار دهد. این مقررات شاید بهتر باشد به عنوان آستانه مورد توجه قرار گیرند. به عبارت دیگر، مجازات کننده می‌باید بررسی نماید که آیا مجرم از آستانه‌ی مجازات اجتماعی عبور کرده و یا آیا می‌تواند محکوم به مجازات حبس شود یا خیر.

به طور خلاصه اختیارات تعیین مجازات که به ترتیب شدت طبقه بندی گردیده‌اند، شامل موارد ذیل می‌باشد:

1- حکم آزادی تعویق قطعی یا مشروط مجازات؛¹ 2- جزای نقدی؛² 3- قرار مراقبتی؛³ 4- قرار حضور در مرکز؛⁴ 5- قرار منع رفت و آمد؛⁵ 6- قرار اصلاح اجتماعی؛⁶ 7- دستور مجازات اجتماعی؛⁷ 8- مجازات تعلیقی؛⁸ 9- مجازات حبس فوری.⁹

ماهیت و خصوصیات جرم ارتكابی، محدودیتهای خاصی برای مجازات کننده در انتخاب انواع مجازاتهای مقرر و قابل دسترس ایجاد می‌کند. علاوه بر آن، قانون اختیارات دادگاههای کیفری (تعیین مجازات) مصوب 2000 میلادی، ساختار قانونی را مقرر کرده است که در آن معیار و مالکی را برای تعیین کیفر ارائه می‌دهد. برای مثال چگونه مجازات کننده می‌تواند یک مجازات سالب آزادی را صادر نماید. در این ساختار، تصمیمات دادگاهها، رهنمودهای بیشتری برای کیفر احتمالی که دادگاه در صدور تعیین آن است، ارائه می‌نمایند. در رهنمودهای ارائه شده از سوی دادگاهها، نکاتی قابل توجه است (آخوندی، 1396).

ساز و کارهای ارفاقی در تعیین مجازات جرایم خرد

یکی از نمودهای سیاست کیفری ارفاقی در مورد جرایم تعزیری سبک و کم اهمیت، مجازات نداشتن شروع به این جرایم است. هرچند بر خلاف ماده 41 قانون مجازات اسلامی 1370 که اصل بر غیرقابل مجازات‌بودن شروع به جرم بود، در ماده 122 قانون مجازات اسلامی مصوب 1392 اصل بر قابل مجازات‌بودن شروع به جرم است و از این جهت نوعی رویکرد سخت گیرانه در قبال مرحله شروع به جرم به شمار می‌آید، لکن در این ماده، مجازات شروع به جرم متناسب با مجازات قانونی جرم تام تعیین شده است که برابر آن، برای شروع به جرایم تعزیری درجات 6 و 7 و 8، مجازاتی تعیین نشده و با توجه به اصل قانونی بودن جرم و مجازاتها، شروع به این جرایم مجازات ندارد (شامبیاتی، 1397).

¹. Absolute or Conditional discharge

². fine

³. Supervision order

⁴. Attendance center order

⁵. Curfew order

⁶. Community rehabilitation order

⁷. Community punishment order

⁸. Suspended sentence

⁹. Immediate custodial sentence

از دیگر نمودهای سیاست کیفری ارفاقی نسبت به جرایم خرد آنکه معاونت در برخی از جرایم کوچک مجازات ندارد. هرچند در نگاه نخست به قانون مجازات اسلامی چنین ارفاقی به چشم نمی‌خورد؛ اما دقت در بند ت ماده 127 این قانون نشان می‌دهد که قانونگذار دانسته یا ندانسته معاونت در جرم تعزیری درجه 8 را قابل کیفر نمی‌داند؛ چون در این بند آمده که مجازات معاون، «در جرایم موجب تعزیر 1 تا 2 درجه پایین‌تر از مجازات جرم ارتكابی» است و روشن است که پایین‌تر از درجه 8، جرم دیگری وجود ندارد. بنابراین، معاونت در جرم تعزیری درجه 8 مجازاتی ندارد. این رویکرد خالی از ایراد نیست چون جرایم تعزیری درجه 6 و به‌ویژه درجه 7 نیز از چندان اهمیتی برخوردار نیست که معاونت در آن مجازات داشته باشد و بهتر بود همانند شروع به جرم، معاونت در این جرایم نیز مورد اغماض قانونگذار قرار می‌گرفت.

1- نداشتن کیفر تکمیلی

از جمله ارفاقات قانون مجازات اسلامی در مورد جرایم خرد، نداشتن مجازات تکمیلی است. برابر ماده 23 ق.م.ا، کیفر تکمیلی در حدود، قصاص و مجازات تعزیری از درجه 6 تا درجه 1 قابل اعمال است. بنابراین در صورت محکومیت متهم به مجازات تعزیری درجه 7 و 8، حکم به تعیین کیفر تکمیلی امکان ندارد. مصادیق کیفرهای تکمیلی در ماده 23 این قانون تعیین شده‌اند و از آنجا که قاضی مجاز به تعیین یک یا دو نوع از کیفرهای تکمیلی است، اهمیت ارفاق نسبت به تعزیرات درجه 7 و 8، بیشتر نمایان می‌گردد.

از دیگر ارفاقات قانون مجازات اسلامی در مورد جرایم کوچک، نداشتن مجازات تبعی است. برابر ماده 25 ق.م.ا، مجازات تبعی تنها در خصوص مجازات‌های سالب حیات، حبس ابد، قطع عضو، قصاص عضو، نفی بلد و حبس تا درجه 4، شلاق حدی و حبس درجه پنج اعمال می‌شود. بنابراین در محکومیت به بعضی مجازات‌های سبک‌تر از جمله حبس درجات 6 و 7 و 8 مجازات تبعی وجود ندارد (اردبیلی، 1393).

2- امکان جایگزینی برای مجازان زندان

یکی از نوآوری‌های قانون مجازات اسلامی، طرح مجازات‌های جایگزین زندان است که نقش مهمی در کاهش جمعیت کیفری زندان خواهد داشت. موارد کیفرهای جایگزین دو دسته است؛ موارد جایگزین الزامی و موارد جایگزین اختیاری؛ در مورد جایگزین‌های الزامی اولاً مرتکبان جرایم عمدی که حداکثر مجازات قانونی آنها سه ماه حبس تعزیر درجه هشت است، به مجازات جایگزین حبس محکوم می‌گردند (ماده 65 ق.م.ا)؛ ثانیاً مرتکبان جرایم عمدی که حداکثر مجازات قانونی آنها 91 روز تا شش ماه حبس تعزیر درجه 7 است، به مجازات جایگزین محکوم می‌گردند، مگر این که به دلیل ارتکاب جرم عمدی دارای سابقه محکومیت کیفری بیش از یک فقره سابقه محکومیت قطعی به حبس تا شش ماه یا جزای نقدی بیش از ده میلیون ریال یا شلاق تعزیری یا یک فقره سابقه محکومیت قطعی به حبس بیش از شش ماه یا حد یا قصاص یا پرداخت بیش از یک پنجم دیه باشند و از اجرای آن پنج سال نگذشته باشد (ماده 66 ق.م.ا)؛ اما در مورد جایگزین‌های اختیاری، در مورد مرتکبان جرایم عمدی که حداکثر مجازات قانونی آنها بیش از شش ماه تا یک سال حبس تعزیر درجه شش است، صدور حکم به مجازات جایگزین حبس در اختیار قاضی دادگاه است (ماده 67 ق.م.ا). بنابراین امکان یا الزام حکم به مجازات جایگزین به جای حبس در جرایم تعزیری سبک نیز از مصادیق سیاست کیفری ارفاقی محسوب می‌گردد (اردبیلی، 1393).

3- عدم احتساب در تکرار

تکرار جرم زمانی است که فرد پس از ارتکاب جرم و محکومیت قطعی کیفری و یا اجرای مجازات، دوباره دست به ارتکاب جرم دیگری می‌زند. با توجه به تعریف تکرار، دست کم دو بار ارتکاب جرم، برای تحقق تکرار لازم است. با وجود این، صرف دو بار ارتکاب جرم شرط کافی تکرار نیست، بلکه تحقق این عنوان حقوقی منوط به شرایطی است. از جمله اینکه جرم پیشین و جرم

پسین هر دو باید از جرایم موضوع مجازاتهای تعزیری از درجه 1 تا 6 باشد. بنابراین، اگر کسی به جرم تعزیری درجه 1 تا 6 محکوم شود و پس از آن مرتکب جرم تعزیری درجه 7 و 8 گردد یا بالعکس، مشمول مقررات تکرار جرم نخواهد شد و این امر یکی از جلوه‌های سیاست ارفاقی کیفری و مورد تأیید است (باطنی و پارسامنش، 1393، ص 94).

نتیجه گیری

افزون بر مشکل تعریف جرایم خرد، در خصوص تعیین ضابطه تشخیص این دسته از جرایم نیز ابهام وجود دارد. اگر با اندکی تسامح جرایم خرد را مترادف با جرایم کم‌اهمیت بگیریم، عنوان مذکور شامل جرایمی خواهد بود که مجازات آن‌ها کمتر است. در ادبیات جرم‌شناختی معاصر معمولاً به جرایم دارای حبس قانونی کمتر از یک سال یا جزای نقدی مختصر جرم خرد گفته می‌شود. در کشور ما هیچ ضابطه قانونی برای تشخیص جرایم خرد ارائه نشده است اما جرم‌شناسان ایرانی با بهره‌برداری از شاخص‌های جهانی برخی معیارها مانند مجازات حبس کمتر از یک سال یا جزای نقدی کمتر از 5 میلیون ریال را پیشنهاد کرده‌اند که البته در خصوص مبلغ جزای نقدی به نظر می‌رسد که مبلغ تعیین‌شده به دلیل نرخ تورم غیرقطعی بوده و هرچند سال یک‌بار نیاز به تجدیدنظر دارد.

برخی معتقدند که جرایم خرد کجروی‌هایی هستند که در لبه مرز جرم‌انگاری جامعه قرار دارند و جامعه نوعاً به دلیل ترس از شیوع آن‌ها، چنین عناوینی را از حیطة برخورد اجتماعی خارج کرده و در پوشش جرم‌انگاری قرار داده است. به همین دلیل هم مصادیق جرایم خرد در کشورهای مختلف متفاوت است به عنوان مثال زورگیری یا سرقت به عنف غیرمسلحانه در کشوری ممکن است در زمره جرایم خرد قرار گرفته و در کشوری دیگر جرمی کاملاً مهم تلقی شود.

هرچند که مرتکبان جرایم خرد نوعاً بزهکاران غیرحرفه‌ای و کم‌خطر هستند اما اصلی‌ترین نگرانی در مورد طبیعت جرایم خرد این است که این جرایم به‌عنوان دستگرمی موجب افزایش ظرفیت بزهکاری در مرتکبان شده و بتدریج گرایش به بزهکاری را در آنان تقویت و در آینده آنان را به مجرمانی حرفه‌ای و خطرناک تبدیل کند.

به همین دلیل است که در جوامع مختلف با اتخاذ سیاست‌های سختگیرانه تلاش با برخورد جدی و بدون تساهل با مرتکبان جرایم خرد می‌شود تا با اصلاح و درمان و یا مجازات، بازدارندگی لازم برای جلوگیری از شیوع آن‌ها را ایجاد کنند.

همچنین پیگیری جرایم خرد توسط بزه‌دیدگان بستگی به ویژگی‌های فرهنگی یک جامعه دارد. در جوامعی که به اصول تربیتی و کنترل و انسجام اجتماعی و ضوابط اخلاقی و تربیتی اهمیت زیادی داده می‌شود، بزه‌دیدگان جرایم خرد نیز همانند قربانیان جرایم شدید نسبت به بزه‌دیدگی خود حساس بوده و با اعلام جرم و پیگیری مستمر سعی در شناسایی بزهکار و اصلاح یا مجازات وی دارند. این افراد معتقدند که سکوت در برابر جرایم خرد و کم‌اهمیت فعلی، آنان را در معرض جرایم شدیدتر در آینده قرار خواهد داد. اما در برخی جوامع که وجدان جمعی و انسجام اجتماعی ضعیف‌تر است افراد برای طرح و پیگیری شکایت صرفاً به محاسبه هزینه-فایده شخصی خود می‌پردازند و در صورت غلبه نفع شخصی اقدام به طرح دعوی می‌کنند. به عنوان مثال تصور می‌کنند سرقت یک رادیو ضبط یک صد هزار تومانی ارزش صرف وقت و مراجعه به کلانتری یا دادسرا را ندارد و تصور می‌کنند که منطقی نیست که برای جبران خسارتی اندک زمان و هزینه زیادی را صرف کنند.

حاصل آنچه در بحث سیاست کیفری در برابر جرایم خرد گفته شده را می‌توان به این شکل جرم‌زدایی از جرایم خرد و تبدیل پاسخهای دولتی به این جرایم به پاسخ‌های مردمی جهت گیری شده است.

در بخش رسیدگی و سیاست جنایی قضایی نیز سعی در قضا‌دایی و استفاده از مکانیزمهای سازش و میانجیگری در خصوص جرایم خود دیده می‌شود و در مرحله قبل از سعی در کاهش تشریفات رسیدگی و افزایش سرعت و قطعیت در خصوص جرایم خرد وجود دارد.

روش استفاده از ابزارهای پلیسی و راهکارهای مختلف مانند کنترل شدید جرایم خود و استراتژی معروف به (حد تحمل صفر است که در نیویورک استفاده شد و موجب مطالعات مختلف و ارائه نظریه معروف به پنجره‌های شکسته گردید. این گرایش

بیشتر بر تأثیر عملکرد پلیس محلی یا بخشهای انتظامی پلیس برای کنترل جرایم خرد تأکید دارد. همچنین جلب مشارکت مردمی و همکاری مردم با پلیس در برخورد با جرایم خرد از طریق سازماندهی گروههای مردمی و محلی است. و نیز استفاده از مؤسسات خصوصی تأمین امنیت، محلات، آپارتمانها و برج هاست که هزینه آن توسط مردم پرداخت می‌شود و اقدامات آن توسط پلیس هدایت و کنترل می‌شود. با توجه به موارد مذکور میتوان گفت سوگیری سیاست جنایی در جرایم خرد بیشتر به سوی اقدامات پلیسی و پاسخهای مردمی با جلب مشارکت مردمی است.

آنچه در حقوق انگلستان باید ذکر شود این است که در این کشور رسیدگی به جرایم خرد به صورت اختصاری در دادگاه صورت می‌گیرد. این دادگاه معمولاً توسط یک تا سه قاضی حقوق خوانده هدایت می‌شود که این قضات جز هزینه‌های حضورشان در دادگاه، حقوقی دریافت نمی‌کنند و به این شکل یک دادرسی ارزان برای این کشور فراهم می‌آید. در دادگاه صلح یک منشی عضویت دارد که قضات غیر حقوقی دادگاه را در مسائل حقوقی راهنمایی می‌نماید. شایان ذکر است که ممکن است دادگاه صلح توسط یک قاضی حرفه‌ای هم اداره گردد اما این ساختار فراوانی کمتری نسبت به ساختار اولیه دارد.

منابع و مآخذ

قرآن کریم

- آخوندی، محمود (1392). جرایم خرد مقدمه ظهور جرایم مهم، نشریه همبستگی، شماره 8
- آخوندی، محمود (1396). نگرش قوه قضائیه به جرایم خرد، مجله حقوقی دادگستری، شماره 31
- آقای نیایا، حسین و جوانمرد، بهروز (1390). سیاست کیفری سخت گیرانه در قبال جرایم کیفری خرد در پرتو راهبرد تسامح صفر با تاکید بر حقوق کیفری ایران و امریکا. فصلنامه دانش انتظامی، سال سیزدهم، شماره 2
- اردبیلی، محمدعلی (1393). حقوق جزای عمومی، جلد 1-2، تهران، انتشارات میزان
- الهام، غلامحسین و برهانی، محسن (1392). درآمدی بر حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات میزان
- امامی، شادی. (1394). سیاست کیفری سخت گیرانه در قبال جرایم خرد، نخستین کنگره بین المللی جامع حقوق
- ایمانی، عباس (1398). اصطلاحات حقوق کیفری، تهران، انتشارات آریان
- باهر، محمد (1394). نگرشی بر حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات مجد
- بکاریا، سزار (1396). رساله جرایم و مجازات‌ها، ترجمه دکتر محمدعلی اردبیلی، تهران، انتشارات میزان
- تدین، عباس (1394). فالگیری نوعی کلاهبرداری، مجله حقوق و قضا، سال چهارم، شماره 683
- جوانمرد، بهروز (1393). تسامح صفر: سیاست کیفری سخت گیرانه در قبال جرایم خرد. تهران، انتشارات میزان
- حسینی، سید محمد (1392). سیاست جنایی در اسلام و در جمهوری اسلامی ایران، تهران، انتشارات سمت
- خالقی، علی (1397). آیین دادرسی کیفری، تهران، انتشارات شهردانش
- رایجیان اصلی، مهرداد (1397). بزه دیده شناسی، تهران، انتشارات دادگستر
- رحمت الهی، حسین (1379). نقش مطبوعات در کاهش جرایم خرد. مجله مجتمع آموزش عالی قم، سال دوم، شماره 5
- رحیمی، عاطفه (1394). بررسی تاثیر بیکاری در ارتکاب جرایم خرد در حوزه شهرستان اصفهان. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه قم
- رضایی، علی (1398). عدم رعایت قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی در بین رانندگان و عوامل مؤثر بر آن با تأکید بر ابعاد فرهنگی- اجتماعی، فصلنامه علمی- کاربردی مطالعات امنیت اجتماعی، معاونت اجتماعی نیروی انتظامی، پیش شماره 3
- رهمی، محسن (1398). جرایم بدون بزه دیده، تهران، انتشارات میزان
- رهمی، محسن و حیدری، علی مراد (1393). شناخت جرایم بدون بزه دیده، فصلنامه مدرس و علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس، شماره 37
- شامببائی، هوشنگ (1397). حقوق جزای اختصاصی، تهران، انتشارات مجد
- صفاری، علی (1399). کیفر شناسی، تهران، انتشارات جنگل
- غلامی، حسین (1394). سیاست کیفری سخت گیرانه، مجله دانش انتظامی، سال 7، شماره 4
- کشاوری، بهمن (1396). محشای قانون تعزیرات مصوب 1375، تهران، انتشارات گنج دانش

- کلارکسون، سی ام (1394). تحلیل مبانی حقوق جزا، ترجمه حسین میر محمد صادقی، تهران، انتشارات جهاد دانشگاهی شهید بهشتی
- محمدنسل، غلامرضا (1394). جرم شناسی عمومی، تهران، انتشارات میزان
- میلانی، علیرضا (1399). نگرشی بر اصل قانونی بودن جرایم و مجازات‌ها، تهران، انتشارات میزان
- نجفی ابرنآبادی، علی حسین (1394). جرم شناسی سیاست جنایی و تکنیکهای حقوق کیفری، دوره دکتری، دانشگاه شهید بهشتی
- نجفی ابرنآبادی، علی حسین (1392). زمینه‌ها و معیارهای افتراقی سازی سیاست جنایی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران
- نوربها، رضا (1392). زمینه حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات دادآفرین
- نوروزی، نادر. (1384). نگاهی به جرایم خرد و تأثیر آن بر کیفیت زندگی شهری با تأکید بر نظریه پنجره‌های شکسته. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تهران
- نوروزی، نادر. (1395). جرایم خرد علیه نظم عمومی «راهبردها و راهکارها». مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دوره شصت و هشتم، شماره 517
- وایت، راب و فیونا، هینز (1399). جرم و جرم شناسی، ترجمه محمد سلیمی، تهران، انتشارات حوزه و دانشگاه
- ولیدی، محمد صالح (1392). حقوق جزای اختصاصی، تهران، انتشارات امیرکبیر
- Ashworthe, A. and Gibson, B. (1994). Altering the sentencing framework, Crim LR 104
- Bkown, W..J. (1989). GCSE low-sweet, moxwell-fourth the vdition
- Bonta, J. (2010). Electronic Monitoring In Canada; Ohawa: Center for Public works and Government Services
- Duhaime, P. (2010). Duhaime's Criminal Law Dictionary; <http://www.duhaime.org/LegalDictionary/P/PettyOffense.aspx>
- Harrower, J. (2018). Applying Psychology to Crime, London: Hodder & Stoughton, ISBN 0-340-70556-6
- Inciardi, J.A. (2020). The Use of Parole Prediction with Institutionalized Narcotic Addicts, Journal of Research in Crime and Delinquency, Vol. 8, No. 1, pp68-83
- Justice Ministry; United States Code; Title 18, Part I, Chapter 1, §19.
- Massing, M. (2015). The blue revolution. New York Review of Books, Nov. 19, Vol. 45, pp.15-34
- McCord.Robert;Hager.James,(2007), Zero Tolerance:Balancing an Uncertain Expulsion Policy,National Council of the Professors of Educational Administration,The Connexions Project and licensed under the Creative Commons Attribution License,Version 1
- Paul, P. (2005). A review of the politics of injustice (Crime and Punishment in America); V.1, p.12, school of criminal justice, university ay Albany: journal of criminal justice and popular culture
- Taranto, J. (2021). Zero Tolerance Makes Zero Sense, The Wall Street Journal, No.18, pp8-23
- Tella, R. and Schargrotsky, E. (2019). Criminal Recidivism after Prison and Electronic Monitoring; London. West's Encyclopedia of American Law (2008). Second Edition, The Gale Group, P/ Petty Offense, Inc.
- Wilson.James Q.& Kelling, G.L. (2012). Broken Windows:The Police and Neighborhood Safety,Atlantic Monthly Press,vol 249,pp29-38